

Nr 112.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1938 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen.

(4:e avd.)

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 har Kungl. Maj:t (punkt 3, sid. 3 och 4, av det vid propositionen under rubrik »Kapitalbudgeten. Bil. 4» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden) föreslagit riksdagen att till Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

För budgetåret 1933/34 anvisade 1933 års riksdag under utgifter för kapitalökning, fonden för förslag till statsverket, ett reservationsanslag å 15,000,000 kronor till främjande av bostadsbyggande. Därav hade ett belopp av 5,000,000 kronor beräknats för lån till uppförande av bostadsbyggnader i städer och stadslänkande samhällen. För fullföljande av nämnda låneverksamhet samt utlämnande jämväl av ombyggnadslån beslöt 1935 års riksdag inrätta en lånefond för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen samt anvisade för budgetåret 1935/36 såsom kapital för fonden ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor. Såsom kapitalökning för sistnämnda fond hava såsom reservationsanslag anvisats för budgetåret 1936/37 2,000,000 kronor och för budgetåret 1937/38 1,500,000 kronor.

Gällande bestämmelser rörande ifrågavarande låneverksamhet äro meddelade i kungörelserna den 29 maj 1936 (nr 215) och den 18 juni 1937 (nr 604). Enligt 1936 års kungörelse utgår lån för främjande av sådant byggnadsföretag, som avser ombyggnad i städer och stadslänkande samhällen av byggnader, huvudsakligen avsedda för bostäder. Låneverksamheten handhaves av statens byggnadslånebyrå. Lånen skola enligt denna kungörelse till en början löpa med 5 procent årlig ränta och utan amortering för att sedermera från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, övergå till amorteringslån med en fast annuitet av $7\frac{1}{4}$ procent av ursprungliga lånebeloppet. Av denna annuitet utgöra $4\frac{1}{4}$ procent ränta, 1 procent avsättning till riskfond och återstoden amortering. Genom 1937 års kungörelse har räntan tills vidare nedsatts med $\frac{1}{4}$ procent. I sistnämnda kungörelse föreskrives, att av annuiteten å amorteringslån 4 procent å ogulda lånebeloppet räknat skola utgöra ränta, 1 procent skall utgöra avsättning till riskfond och återstoden amortering samt att annuiteten skall utgöra så stor del av ursprungliga lånebeloppet, att den för lånen bestämda återbetalningstiden kommer att bibehållas oförändrad.

Enligt byggnadslånebyråns av föredragande departementschefen förordade förslag skulle för fullföljande av ifrågavarande verksamhet å riksstaten för nästa budgetår anvisas ett anslag av 1 miljon kronor. Departementschefen har vid sitt tillstyrkande av byggnadslånebyråns förslag räknat med att nuvarande bestämmelser för verksamheten skola i huvudsak gälla jämväl i fortsättningen. Anordningen med avsättning till riskfond skulle dock upphöra, då giltig anledning saknas att i budgettekniskt avseende behandla denna fond annorlunda än andra liknande fonder. I överensstämmelse med vad som i allmänhet avses skola tillämpas skulle sålunda å fonden uppkommande direkta kapitalförluster framdeles få överföras till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. De för fonden gällande utlåningsvillkoren från och med budgetåret 1938/39 skulle ändras sålunda, att annuiteterna å lån från fonden, vilka för närvarande innefatta en avsättning till riskfond av 1 procent å det ursprungliga lånebeloppet, komma att avse allenast ränta och amortering. I gengäld skulle räntan under amorteringstiden, vilken nu beräknas efter 4 procent, undergå viss höjning. Denna höjning har ansetts skäligen kunna bestämmas till 0.75 procent, varigenom räntefoten under amorteringstiden blir densamma som under den amorteringsfria tiden.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må under rubriken Statens utlåningsfonder till kapitalinvestering i *Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen* för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Stockholm den 26 april 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÄSTOCK.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 111.
